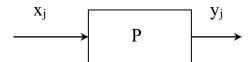
Завдання з курсу «Моделювання складних систем»

Лабораторна робота №2

Побудова лінійної моделі з допомогою псевдообернених операторів.

Будемо вважати, що на вхід системи перетворення, математична модель якої невідома, поступають послідовно дані у вигляді m-1 вимірних векторів \mathbf{x}_j . На виході системи спостерігається сигнал у вигляді вектора \mathbf{y}_j розмірності p.

<u>Постановка задачі:</u> Для послідовності вхідних сигналів \mathbf{x}_j , j=1,2,...,n та вихідних сигналів \mathbf{y}_j , j=1,2,...,n знайти оператор P перетворення вхідного сигналу у вихідний.

Будемо шукати математичну модель оператора об'єкту в класі лінійних операторів

$$\mathbf{A} \begin{pmatrix} \mathbf{x}_j \\ 1 \end{pmatrix} = \mathbf{y}_j, \ j = 1, 2, \dots, n. \tag{1}$$

Невідома матриця \mathbf{A} математичної моделі об'єкту розмірності $p \times n$. Систему (1) запишемо у матричній формі

$$\mathbf{A} \begin{pmatrix} \mathbf{x}_1 & \mathbf{x}_2 & \dots & \mathbf{x}_n \\ 1 & 1 & \dots & 1 \end{pmatrix} = (\mathbf{y}_1, \mathbf{y}_2, \dots, \mathbf{y}_n),$$

або

$$\mathbf{AX} = \mathbf{Y},\tag{2}$$

де $\mathbf{X} = \begin{pmatrix} \mathbf{x}_1 & \mathbf{x}_2 & \dots & \mathbf{x}_n \\ 1 & 1 & \dots & 1 \end{pmatrix}$ — матриця вхідних сигналів розмірності $m \times n$,

 $\mathbf{Y} = (\mathbf{y}_1, \mathbf{y}_2, ..., \mathbf{y}_n)$ – матриця вихідних сигналів розмірності $p \times n$.

Матрицю ${\bf X}$ будемо інтерпретувати як двовимірне вхідне зображення, а матрицю ${\bf Y}$ вихідне зображення.

$$\mathbf{A} = \mathbf{Y}\mathbf{X}^{+} + \mathbf{V}\mathbf{Z}^{T}(\mathbf{X}^{T}),$$

де матриця

Тоді

$$\mathbf{V} = \begin{pmatrix} \mathbf{v}_{(1)}^T \\ \mathbf{v}_{(2)}^T \\ \vdots \\ \mathbf{v}_{(p)}^T \end{pmatrix},$$

розмірності $p \times m$, $\mathbf{Z}(\mathbf{X}^T) = \mathbf{I}_m - \mathbf{X}\mathbf{X}^+$.

Формула Гревіля для псевдообернення матриці:

Якщо для матриці A відома псевдообернена (обернена) матриця A^+ , то для розширеної матриці $\binom{A}{a^T}$ справедлива формула

$$\begin{pmatrix} A \\ a^{T} \end{pmatrix}^{+} = \begin{cases}
\left(A^{+} - \frac{Z(A)aa^{T}A^{+}}{a^{T}Z(A)a} : \frac{Z(A)a}{a^{T}Z(A)a} \right), & \text{if } a^{T}Z(A)a > 0 \\
\left(A^{+} - \frac{R(A)aa^{T}A^{+}}{1 + a^{T}R(A)a} : \frac{R(A)a}{1 + a^{T}R(A)a} \right), & \text{if } a^{T}Z(A)a = 0
\end{cases},$$

де $Z(A) = E - A^+A$, $R(A) = A^+(A^+)^T$.

Для першого кроку алгоритму
$$\left(a_1^T\right)^+ = \frac{a_1}{a_1^T a_1}$$
, де $A = \begin{pmatrix} a_1^T \\ a_2^T \\ \vdots \\ a_n^T \end{pmatrix}$.

Формула Мура - Пенроуза для знаходження оберненої (псевдооберненої) матриці:

$$A^{+} = \lim_{\delta^{2} \to 0} \left\{ \left(A^{T} A + \delta^{2} E_{n} \right)^{-1} A^{T} \right\} = \lim_{\delta^{2} \to 0} \left\{ A^{T} \left(A A^{T} + \delta^{2} E_{m} \right)^{-1} \right\}.$$

матриця A розмірності $m \times n$.

Варіанти вхідних на вихідних сигналів, для яких потрібно побудувати лінійний оператор перетворення вхідного сигналу у вихідний:

- 1) Вхідний сигнал x1.bmp, вихідний сигнал y1.bmp
- 2) Вхідний сигнал x1.bmp, вихідний сигнал y2.bmp
- 3) Вхідний сигнал x1.bmp, вихідний сигнал y3.bmp
- 4) Вхідний сигнал x1.bmp, вихідний сигнал y4.bmp
- 5) Вхідний сигнал x1.bmp, вихідний сигнал y5.bmp
- 6) Вхідний сигнал x1.bmp, вихідний сигнал y6.bmp 7) Вхідний сигнал – x1.bmp, вихідний сигнал – y7.bmp
- 9) Dyjanyi сигнал x1.0нгр, вихідний сигнал y7.0нгр
- 8) Вхідний сигнал х1.ьтр, вихідний сигнал у8.ьтр
- 9) Вхідний сигнал x1.bmp, вихідний сигнал y9.bmp
- 10) Вхідний сигнал x2.bmp, вихідний сигнал y5.bmp
- 11) Вхідний сигнал x2.bmp, вихідний сигнал y2.bmp
- 12) Вхідний сигнал x3.bmp, вихідний сигнал y3.bmp
- 13) Вхідний сигнал x3.bmp, вихідний сигнал y6.bmp
- 14) Вхідний сигнал x3.bmp, вихідний сигнал y8.bmp 15) Вхідний сигнал – x3.bmp, вихідний сигнал – y1.bmp
- 15) Вхідний сигнал хэ.отір, вихідний сигнал ут.отір
- 16) Вхідний сигнал x3.bmp, вихідний сигнал y2.bmp
- 17) Вхідний сигнал x3.bmp, вихідний сигнал y4.bmp
- 18) Вхідний сигнал х3.bmp, вихідний сигнал у10.bmp
- 19) Вхідний сигнал x3.bmp, вихідний сигнал y5.bmp
- 20) Вхідний сигнал х3.bmp, вихідний сигнал у4.bmp